

Корнійчук О. П.

*кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
старший науковий співробітник відділу демографічного
моделювання та прогнозування,
Інститут демографії та досліджень якості життя
імені Михайла Птухи Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-611-2-7>

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПО ПОДОЛАННЮ ТА МІНІМІЗАЦІЇ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ПАНДЕМІЙ ТА РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Метою реалізації напрямів розвитку сфери охорони здоров'я в період пандемій та під час війни має стати зменшення передчасної смертності населення. Для цього центральному та місцевому урядам необхідно системно вживати заходи з метою суттєвого пришвидшення цифровізації, насамперед особистого простору людини. Це стосується умов по повному охопленню населення Інтернетом, доступом до персональних комп'ютерів та мобільних телефонів. Зазначене необхідно для оповіщення населення з метою убезпечення від атак окупанта ракетами та дронами, іншими засобами масового ураження, а також упереджень щодо загроз інфекційних захворювань. Важливим є врахування щоденного враження інтелектуального та психічного здоров'я населення через соціальні медіа в ході отримання новин [1, с. 345]. Шляхом використання соціальних мереж влада московії та її п'ята колона розгортають в Україні «епістемологічну кризу» шляхом штучного блокування здатності вивчати, розуміти ті чи інші речі, і, як наслідок нездатність здійснювати спільні дії [1].

В цих умовах парламенту і уряду України, регіональним і місцевим органам влади необхідно:

– продовжити розпочате у 2024–2019 рр. реформування органів місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою по створенню дієздатних і економічно самодостатніх громад і районів, які мають спроможність відповідно фінансувати життєдіяльність інфраструктури первинної та спеціалізованої медичної допомоги;

– створити належні правові умови в громадах по організації ними праці сімейних лікарів, їх проживання, соціального захисту та заохочень до ефективної праці, навчання, їх мотивації до отримання безперервної професійної освіти за світовими стандартами;

– прискорити децентралізацію управління охорони здоров'я і повернення до моделей реформування станом на травень 2019 р.;

– сприяти розгортанню на базі системи Електронної охорони здоров'я пріоритетності первинної медичної допомоги та спеціалізованої на базі стандартів НАТО та власного бойового досвіду при наданні екстреної і невідкладної медичної допомоги на полі бою, під час евакуації та надання госпітальної допомоги. Головним має стати мінімізація термінів доставки воїнів, які отримали бойові враження до місць невідкладного надання висококваліфікованої медичної допомоги;

– створити умови для модернізації системи охорони здоров'я на основі демократизації процесів прийняття рішень на місцевому, регіональному та центральному рівнях, кардинальному покращенню на основі просвітництва рівня медичної культури населення в умовах широкомасштабної війни – кардинальне укрупнення напрямків спеціалізованої медичної допомоги та приведення рівня вакцинальної свідомості до передових європейських країн. Це має стимулювати до приїзду в Україну висококваліфікованих медичних працівників для надання послуг в українських закладах, які за рахунок великого масштабу та складності надання послуг здатні гідно оплачувати послуги медичного персоналу;

– сприяти організаційно-управлінському, матеріально-технічному, фінансовому та кадровому забезпеченню пріоритетності первинної, екстреної, невідкладної, реабілітаційної медичної допомоги, трансплантології та опікової медицини;

– створити умови для надання рівного доступу для отримання медичної допомоги та послуг в умовах широкомасштабної війни та пандемії за діагностично спорідненими групами. Особливо це стосується осіб, які мають доходи нижче прожиткового мінімуму;

– створити правові умови для системного покращення протидії пандеміям на загальнонаціональному рівні шляхом залученням науковців-експертів та професійних фахівців для розроблення і впровадження комплексної економічної, соціальної, медичної, інфраструктурної стратегії з боку уряду, міністерств охорони здоров'я, соціальної політики, розвитку громад і територій та інфраструктури України;

– для опрацювання шляхів обмежень поширення пандемії, насамперед доцільне репрезентативне опитування тієї соціальної верстви населення, якою ігноруються протиепідемічні заходи через поширення конспірологічних теорій. Важливим є встановлення глибини цього враження з використанням ідеології московинського світу;

– створити механізми блокування соціальних ліфтів для випадкових, неосвідчених і без досвіду державної служби на керівні посади, які на базі власного невігластва ігнорують експертне середовище. Ключовим завданням має стати широке, практично з кожного приводу, як у передових країнах, залучення експертного середовища до оцінки і обґрунтування шляхів вирішення ключових проблем у сфері охорони здоров'я;

– врегулювати механізми щоденного дієвого підвищення рівня медичної культури населення. Насамперед це має стосуватись населення із незавершеною середньою, середньою та без вищої освіти, які масово знаходяться і інформаційному полоні власників ЗМІ, які активно поширюють анти вакцинальну кампанію;

– впровадити механізми вмотивування населення до підписання угод із сімейним лікарем та підтримання стійких відносин з ним, насамперед в умовах хронічних захворювань;

– профінансувати вдосконалення сайтів МОЗУ, НСЗУ, Центру громадського здоров'я по наданню якісних освітніх послуг населенню з метою суттєвого покращення медико-санітарних умов під час перебування на транспорті, в місцях роботи, проживання та відпочинку, закладах торгівлі. Головним при цьому має стати стійке підвищення рівня довіри і поваги населення один до одного;

– врегулювати адаптовану до умов війни та пандемій систему показників захворюваності психічного і фізичного здоров'я;

– запровадити базове урядове та громадське документування знищених московією закладів охорони здоров'я як військових злочинів для притягнення до відповідальності країни-окупанта;

– урядове сприяння максимального залучення населення для оборони країни як дієвого механізму покращення психічного здоров'я на основі спрямування зусиль на благо громади;

– прийняти нормативно-правові зміни, які забезпечать врахування екології захворюваності, зниження смертності населення, через його захист від носіїв антирезистентних бактерій на великих агрофірмах, та своєчасного і дієвого розмінування місцевості, припинення надлишкового видобування ґрунтових вод;

– активне поширення у ЗМІ інформації про реальний стан справ із медичним забезпеченням найбільш вразливих верств населення в умовах війни та пандемії для активізації дій влади і суспільства на їх підтримку;

– створити умови для системного і активного просування вакцинації державними та неурядовими інституціями через освітні програми у дитячих садочках, школах, вишах щодо дотримання вимог гігієни, обізнаності відносно шляхів передачі інфекції та інших соціально-небезпечних хвороб в умовах війни та Ковід-пандемії;

– сприяти Національній медичній академії наук України та Національній академії наук України у проведенні наукових досліджень протікання інфекційних захворювань і обґрунтованого прогнозування вірогідності епідемії, оцінки реальної кількості осіб, які потребують госпіталізації, недопущення зростання смертності та серцевих нападів у зв'язку із зменшенням звернень до медичних установ, подолання ірраціонального мислення для опанування здатності зрозуміти реальні процеси у суспільстві та шляхи виходу із «каскаду нещасть».

Важливим є перетворення реформ і ресурсів в умовах війни у високоякісні проекти, сайти із належним просвітництвом. Необхідне подолання недостатньої розвиненості лікарського та пацієнтського самоврядування для суттєвого підвищення довіри та доступності отримання медичних послуг. Актуальним є запровадження адаптованих до умов пандемій показників захворюваності психічного та фізичного здоров'я.

Література:

1. Дейвід Патрикаракос. Війна у 140 знаках. Як соціальні медіа змінюють конфлікти у XXI столітті / переклад з англійської Ірини Рудько. Київ: Yakaboo Publishing, 2019. С. 352.